

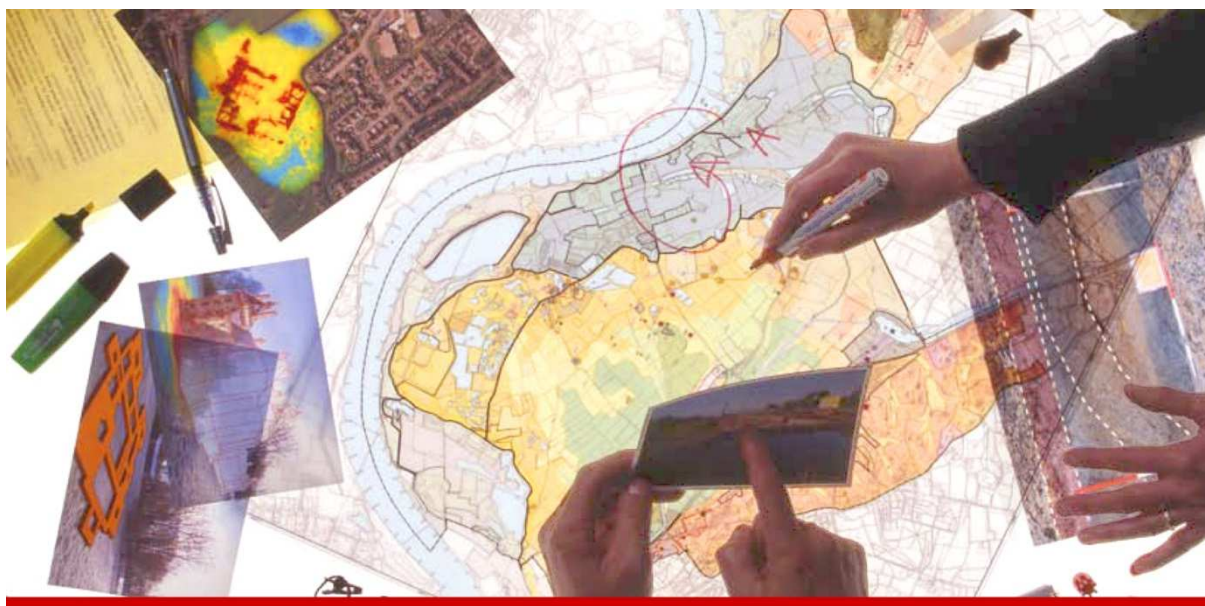
Adviesdocument 855

Project: Cultuurhistorische inventarisatie, analyse en waardenstelling
Hilvarenbeek-Noord (westzijde).

Projectcode: 25632HINO2

Opdrachtgever: Peter van Dal Hilvarenbeek BV

Datum: 24 oktober 2016

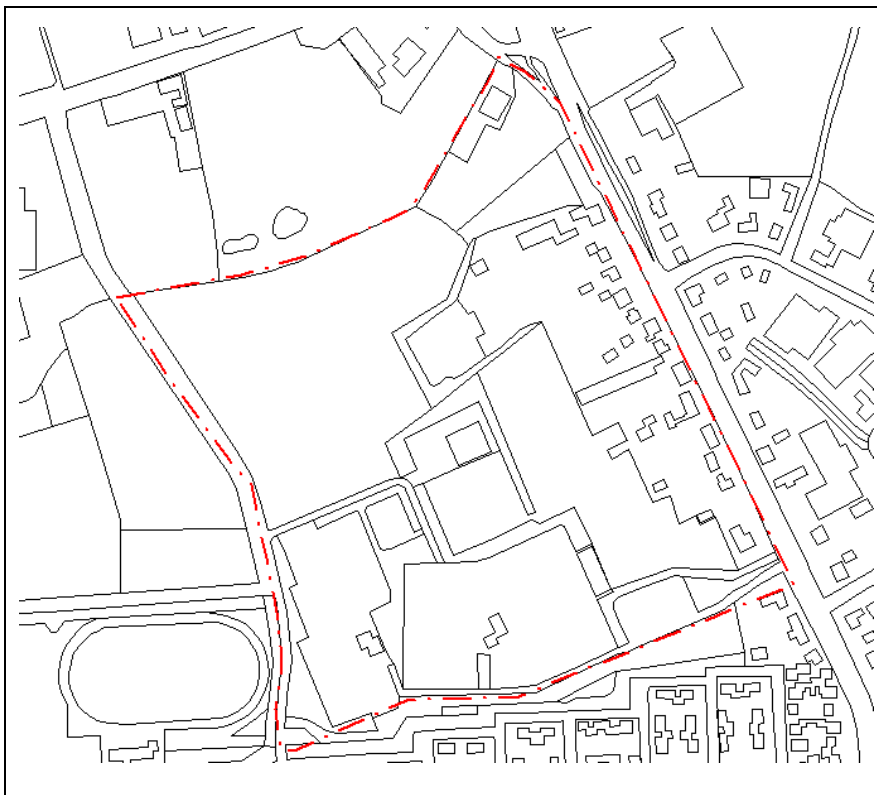
CULTUURHISTORISCHE INVENTARISATIE, ANALYSE EN WAARDENSTELLING

Inleiding

Opdrachtgever is voornemens nieuwbouw te ontwikkelen in het plangebied nabij het adres Tilburgseweg 23d te Hilvarenbeek. Teneinde geen cultuurhistorische waarden te schaden is ons verzocht een cultuurhistorische inventarisatie, analyse en waardenstelling uit te voeren. Voorliggend adviesdocument is het resultaat van deze studie. Deze studie is in de eerste plaats gericht op het historisch cultuurlandschap vanwege de provinciaal belang dat hier aan gebieden is gehecht. Historische bouwkunst speelt in de analyse een ondergeschikte rol. Hierop komen we nog terug.

Achtereenvolgens geven we een overzicht van de historische ontwikkeling voor zover herleidbaar binnen de beperkte opzet van deze analyse. Vervolgens geven we een beeld van nog aanwezige cultuurhistorische relictten, waarna we voor het gebied als geheel een waardenstelling zullen uitvoeren. We besluiten dit document met adviezen.

In figuur 1 is weergegeven op welk onderzoeksgebied we ons voor dit onderzoek richten, om daarmee het plangebied in voldoende context te plaatsen.

Figuur 1. Onderzoeksgebied.

Historische ontwikkeling van het plangebied

Algemeen

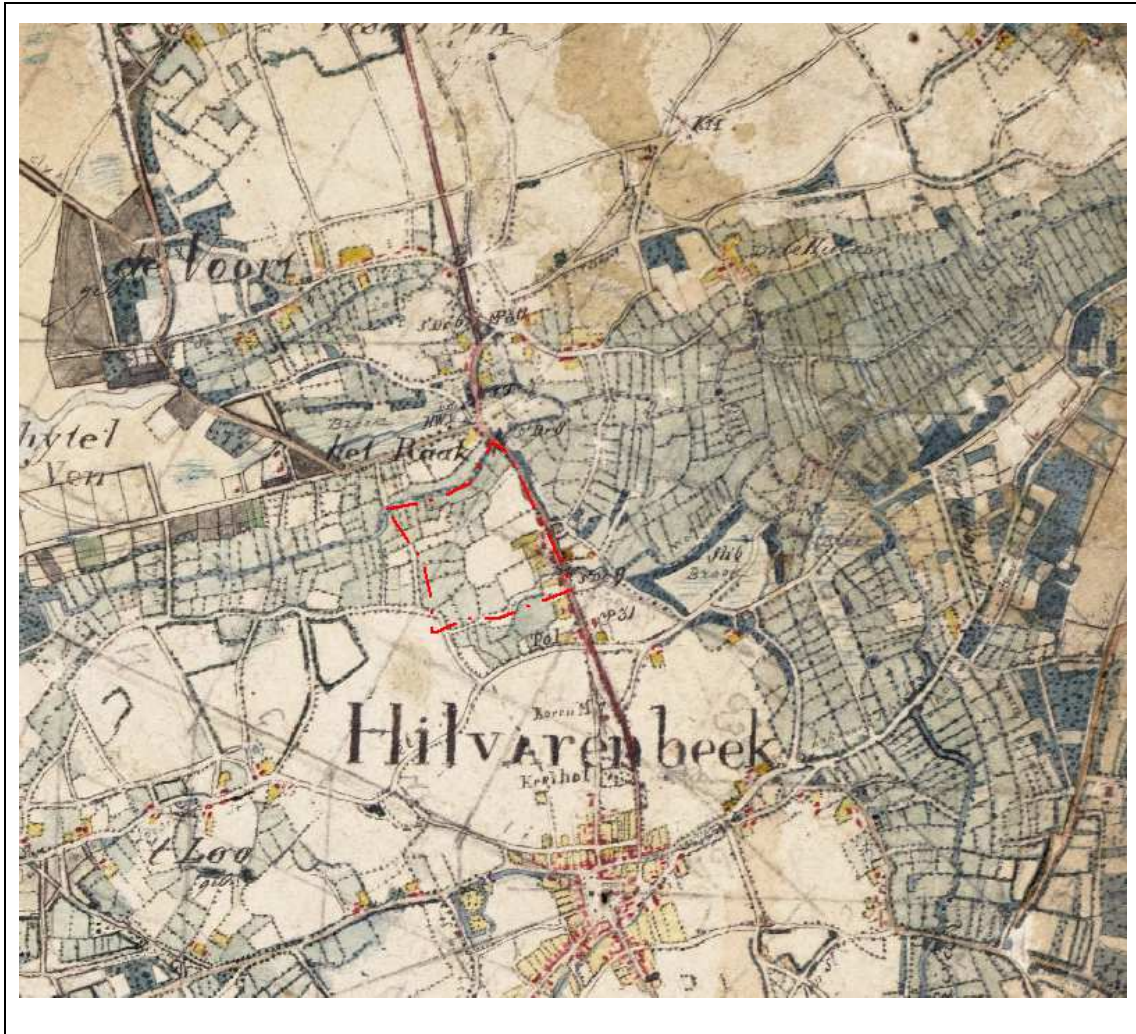
Het plangebied ligt aan de noordrand van de bebouwde kom van Hilvarenbeek, relatief laaggelegen in het landschap. Vanuit het zuiden loopt hier vlak langs de bebouwde kom van Hilvarenbeek een beekdal, waarin het Spruitenstroompje ligt. Verder naar het noordoosten komt dit beekdal uit op het grotere beekdal van de Reusel.

Het beekdal van het Spruitenstroompje wordt gevoed door tal van laagten, van waaruit het water richting het Spruitenstroompje afstroomt. In deze laagten heeft de mens in het verleden, soms vermoedelijk al in de Late Middeleeuwen, afwateringen – hier loop genoemd – aangelegd, om de drassige dalen te ontwateren en agrarisch te kunnen gebruiken. De Roodloop, die net noordelijk van het plangebied de Tilburgseweg kruist en verder oostelijk in het Spruitenstroompje uitmondt, is zo'n door mensenhanden aangelegde afwatering.

Figuur 2. Geomorfologisch kaartbeeld (1:50.000) van Hilvarenbeek-Noord. In geel- en bruintinten herkennen we het dekzandlandschap, doorsneden door dalvormige laagten (links) die op een groot beekdal (rechts) uitmonden. Westelijk van de plek waar de uitmonding ligt, bevindt zich het plangebied.

Ondanks deze in de loop van de geschiedenis steeds verder verbeterde waterbeheersing bleven dergelijke lage delen in het dekzandlandschap een nat karakter houden. Waar kleine dalen soms nog werden opgevolgd om in de loop van de Late Middeleeuwen (1200-1500) het aaneengesloten akkercomplex te kunnen uitbreiden, bleven de grotere dalen, verder van de dorpskom gelegen, hun versnipperde karakter houden. Hier en daar lijken wat hogere dekzandkoppen in de dalen gelegen te hebben.

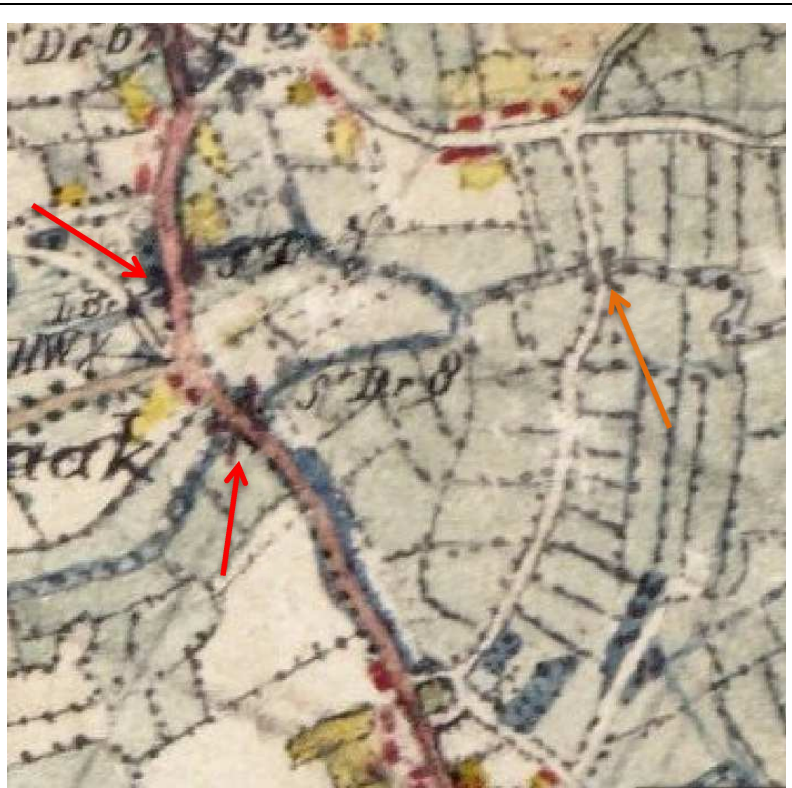

Figuur 3. Het historisch cultuurlandschap van Hilvarenbeek-Noord volgens de TMK uit omstreeks 1850. We herkennen het brede afbuigende beekdal (rechts) in groen, het akkercomplex met het dorp in wit (onder) en het toevoerende dal van de Roodloop van links midden richting het beekdal. Het beekdal en de toevoerende dalen werden gekenmerkt door de afwezigheid van bebouwing en de aanwezigheid van onregelmatig gevormde percelen grasland, omgeven door met elzensingels. In het plangebied herkennen we vermoedelijk een hogere uitloper van het akkercomplex, eveneens in gebruik als akker.

Op de Topografisch-Militaire Kaart uit omstreeks 1850 herkennen we dit beeld goed. De omgeving van het plangebied bestond uit een zeer kleinschalig en onregelmatig verdeeld landschap van

graslandpercelen, door elzensingels van elkaar gescheiden. Naar het oosten, richting het veel bredere dal van het Spruitenstroompje, bestond dit beeld ook, maar was de omvang van het gebied veel groter dan bijvoorbeeld westelijk van de Tilburgseweg.

Waar beken of afwateringen lagen, was een passagemogelijkheid vaste prik. Vanouds gebeurde dit door voordren, een ondiepe plek in een waterloop waar men door flauwe oevers te voet of zelfs met karren doorheen kon rijden. Gaandeweg werden dergelijke voordren vervangen door bruggen en vondren (eenvoudige bruggetjes), maar soms bleven dergelijke belangrijke oversteekplaatsen als naam bestaan: de Grote Voort en Kleine Voort. Ten oosten van de Tilburgseweg loopt nog altijd een pad dat voortkomt uit een oude route tussen Slibbroek en de Kleine Voort.

Figuur 4. De grote voorde (dubbel, in rood) en kleine voorde (enkel, in oranje), op de TMK 1850.

Met name vanaf de 18e eeuw werden grote wegen tussen dorpskernen verbeterd en rechtgetrokken. Vaak werd daarvoor een bestaand tracé gekozen, maar niet zelden werden ook stukken afgesneden en nieuwe tracés geprojecteerd. De (Oude) Tilburgseweg is hiervan een voorbeeld. De bocht in de weg, het gedeelte dat nu als Oude Tilburgseweg bekend staat, doet vermoeden dat hier gebruik is gemaakt van een reeds bestaand, ouder tracé.¹ Op basis van het kadastraal minuutplan, waarvoor vóór 1832 is gekarteerd, weten we dat de Tilburgseweg als bestrate weg vermoedelijk pas na omstreeks 1835 tot stand is gekomen.

¹ Pas op een topografische kaart uit 1951 wordt de afsnijding van deze bocht weergegeven.

Toch bestond de Tilburgseweg grosso modo als doorgaande route al vóór de vroege 19e eeuw. Dat betekent dus dat hier vóór 1800 al twee oversteekplaatsen over de Roodloop naast elkaar gefunctioneerd moeten hebben. De toponiemen Grote Voort en Kleine Voort wijzen zeer waarschijnlijk ook op die historische situatie.

Het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich in het dal van de Roodloop, op de plek waar vermoedelijk een dekzandkop lag waaromheen de twee laagtes van het dal liepen. Langs de Tilburgseweg ligt het gehucht Slibbroek als een lint. Om een goed beeld te krijgen van de cultuurhistorische waarde beschouwen we de historische ontwikkeling van dit gebied door de tijd, daarbij gebruik makend van een aantal ijkjaren waarvan we de precieze situatie door overgeleverd kaartmateriaal kennen:

OMSTREEKS 1850

Op het kaartbeeld uit de periode rond 1850 zien we de Tilburgseweg als eerste verharde weg in de omgeving al in noordwestelijke richting lopen. In het gedeelte dat het dichtst bij Hilvarenbeek lag zien we aan weerszijden van de weg de bebouwing van het gehucht Slibbroek. Een deel van het gehucht lijkt zich te bevinden op een 'eiland', een klein akkercomplexje dat is omringd door grasland. Het dalgrasland is fijn verkaveld en kent elzensingels op de perceelsranden. Ook het akkercomplexje was in een aantal kampen verdeeld.

Figuur 5. Het plangebied ten westen van de Tilburgseweg (rood) met akkers (wit) en grasland (groen).

OMSTREEKS 1899

Aan het einde van de 19e eeuw blijkt dit beeld enigszins te zijn veranderd. De bebouwing was met twee panden, waarschijnlijk langgevelboerderijen, naar het noorden toe uitgebreid (omgeving Tilburgseweg 21 - 21 D). Verder is het grondgebruik gewijzigd en lijkt de scheiding tussen akkerland op het 'eiland' en grasland in het dal minder strict te zijn dan eerder. In 1899 waren akkerland en grasland over het totale gebied verdeeld, tot aan de Roodloop toe. Van een extreem nat beekdal lijkt hier geen sprake te zijn geweest, want dan zou deze verdeling van het grondgebruik niet mogelijk zijn geweest. Tevens zijn enkele paden van de Tilburgseweg het land in nu getekend.

Figuur 6. Op dit kaartbeeld uit 1899 herkennen we de bredere groensingels (brede groene lijnen) en de nieuwe huzizen aan de Tilburgseweg (rode object).

OMSTREEKS 1938

In de late jaren 30 was de situatie opnieuw gewijzigd. Van de twee toegevoegde erven was alleen nog een nieuw gebouwd pandje op Tilburgseweg 21 (bouwjaar: 1922) over. Ook Tilburgseweg 25 met bijgebouwen was nu verzezen in de hoek van een perceel bouwland. Het pand werd in 1907 als woonhuis en herberg in opdracht van H. van Dal gebouwd.² Tussen de nummers 25 en 21 stond in de late jaren 30 geen bebouwing (meer).

Figuur 7. We herkennen ter plaatse van 'Kp 16' het gat in het bebouwingslint langs de Tilburgseweg. Het aantal verdere wijzigingen is heel beperkt.

² De herberg diende vele malen als locatie waar onroerend goed werd verhandeld (Tilburgsche courant, 28 juni 1912). Waarschijnlijk betreft het Arnoldus Hendrikus van Dal (1874-1952), zoon van herbergier / tapper Christiaan van Dal (1818-1903). Henri van Dal verkreeg in 1907 een bouwvergunning voor het huidige pand, maar volgde zijn vader dus al als herbergier op.

OMSTREEKS 1958

Pas op de topografische kaart uit 1958 zien we in het plangebied wezenlijke veranderingen optreden, die overigens al wat eerder moeten hebben plaatsgevonden. Zo verscheen het pand Tilburgseweg 21B, gebouwd in 1951, in 1958 voor het eerst op een topografische kaart.³ Hetzelfde geldt voor Tilburgseweg 23A, waarvan de BAG het bouwjaar 1937 aangeeft. Op meerdere erven stonden bijgebouwen, maar de omvang daarvan bleef beperkt. Een tweede belangrijke verandering in 1958 betreft het afnemen van de elzenbeplanting in het gebied. Veel singels op de grenzen van percelen kenden geen gesloten rij elzen meer, maar er ontstonden gaten in de kavelrandbeplanting. Verder nam de hoeveelheid bouwland af ten gunste van grasland, vermoedelijk door een veranderde agrarische bedrijfsvoering. De verkaveling was grootschaliger geworden, maar niet wezenlijk veranderd.

Figuur 8. Situatie van het plangebied en omgeving in 1958. De afgenomen hoeveelheid perceelsrandbeplanting en het sluitende lint langs de Tilburgseweg vallen op.

³ Een beperkte actualisatie van reeds bestaande topografische kaarten was na de Tweede Wereldoorlog een bekend fenomeen. Om die reden is op de kaart uit 1951 alleen de afsnijding van de bocht in de Tilburgseweg aangegeven, en zijn nieuw verrezen panden toen niet aangegeven.

OMSTREEKS 1967

Ingrijpende veranderingen in de bebouwingsstructuur waren er niet, maar we zien wel de vrijwel volledig verdwenen elzenbeplanting en de opschaling van de verkaveling, zonder dat er direct van een ingrijpende herverkaveling sprake lijkt te zijn geweest. De verkaveling achter Tilburgseweg 25 is wel veranderd; het ooit afgeronde perceel waarop in 1907 Tilburgseweg 25 werd gebouwd is nu hoekig geworden. Zo zijn verder ook de paden die vanaf de Tilburgseweg het land in liepen, nu verdwenen en enkele kavels samengevoegd. Bovendien was meer land als grasland in gebruik genomen. Het contrast in grondgebruik met de aangrenzende Elsackers rond het dorp is nog wel fraai herkenbaar.

Figuur 9. De perceelsrandbeplanting was in 1967 vrijwel helemaal verdwenen in het plangebied.

OMSTREEKS 1980

De ingrijpende veranderingen in de periode tot 1980 lijken ingrijpender dan ooit te zijn geweest. Vanuit het oude dorp was een nieuwbouwwijk aangelegd, die geleidelijk naar het noorden toe werd uitgebouwd. Vóór 1980 verrees ook het laatste deel, met huizen langs de Shepardstraat, Grissomstraat, Glennstraat, Planetenstraat, Marsstraat, Plutostraat, Saturnusstraat en Uranusstraat. De afronding van deze wijk vond in de jaren 1971-1974 plaats. De weg die ooit de overgang van de Elsackers naar het dal van de Roodloop vormde, en vanaf de rotonde Tilburgseweg—J.F. Kennedylaan naar het zuidwesten liep, werd – typerend voor wijken uit deze periode – uitgewist. Daarmee is een belangrijke landschapskwaliteit verdwenen. Tegelijk nam de hoeveelheid akkerland in het dal, zowel ter plaatse van het vroegere ‘eiland’ als daaromheen, weer toe. Wijzigingen in het lint langs de Tilburgseweg lijken beperkt te zijn geweest.

Figuur 10. Bebouwing vanuit het zuiden rukte in de jaren 70 op.

OMSTREEKS 1988

In de jaren 80 werd het lint langs de Tilburgseweg langzaam verdicht, onder meer door de bouw van Tilburgseweg 13. Helemaal in het noorden verrees tegen de Roodloop een gebouw (Tilburgseweg 31). Verdere wijzigingen waren beperkt.

Figuur 11. Langs de Tilburgseweg was het lint verder verdicht.

OMSTREEKS 1995 EN 1999

In de jaren 90 valt op dat meer erven naar achter toe uitbreiden. Tilburgseweg 21A kende al sinds 1950 een groot bijgebouw achter het huis, maar daar kwam Tilburgseweg 25 nu bij. Daardoor staken de huiskavels steeds verder het landelijk gebied in. Ingrijpender was echter de aanleg van de sportvelden, die vanaf de nieuw aangelegde weg Roodloop ontsloten werden. Op de kaart uit 1995 herkennen we de hockeyvelden aan deze weg. In de periode tot 1995 zouden onder meer een derde veld met bijgebouw en een aantal tennisbanen volgen. Feitelijk was het hele dal vanaf de vroegere weggepoetste grens tot achter Tilburgseweg 23B nu bebouwd of sterk veranderd.

Daarbij bleef het echter niet. In 1995 herkennen we nog de nodige relictten van de oude verkaveling van het beekdal, zelfs met hier en daar nog solitaire elzen als herinnering aan de vroegere kavelrandbeplanting. Op wat grenzen van huiskavels na was in 1999 alles tot één groot perceel

verenigd. Bovendien was een oud pad dat aansloot op de Goirlesedijk nu verbreed en doorgetrokken door het dal tot aan de Plutostraat, zodat men op een nieuwe plek het dal kon doorkruisen.

Figuur 12. Op kaartbeelden uit 1995 (links) en 1999 (rechts) kunnen we de 'opmars' van de spotvelden volgen.

CONCLUSIE

Met enige slag om de arm voor wat betreft de datering zien we derhalve dat in de periode 1971-1974 en tussen 1995 en 1999 de ingrijpendste wijzigingen in het plangebied hebben plaatsgevonden. Het terrein dat herkenbaar is als dal is versmald en van zijn vroegere inrichting ontdaan. De zuidelijke grens van het dal is verplaatst van de overgang akkers-dal naar de overgang sportvelden-dal. Het bebouwingslint langs de Tilburgseweg heeft zich relatief organisch ontwikkeld en kent zowel oudere als jongere bebouwing. Tilburgseweg 25, Tilburgseweg 21B, Tilburgseweg 19/19A en Tilburgseweg 17 zijn panden die nog een cultuurhistorische waarde vertegenwoordigen.⁴ Tilburgseweg 15 komt in de MIP-inventarisatie en sinds 1982 in het register van rijksmonumenten van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed voor, doch moet vóór 2009 zijn gesloopt. Op foto's van het pand uit 1979 zien we ook op huisnummer 13 nog een oud woonhuis, doch ook dit pand bestaat niet meer.⁵ Ter plaatse van 15 is volgens de BAG in 2003 het huidige pand verrezen.

Waardenstelling

Om te komen tot een geobjectiveerd beeld in welke mate het plangebied en zijn directe omgeving van cultuurhistorische waarde zijn, zullen we hieronder op basis van een aantal criteria een waarde bepalen.

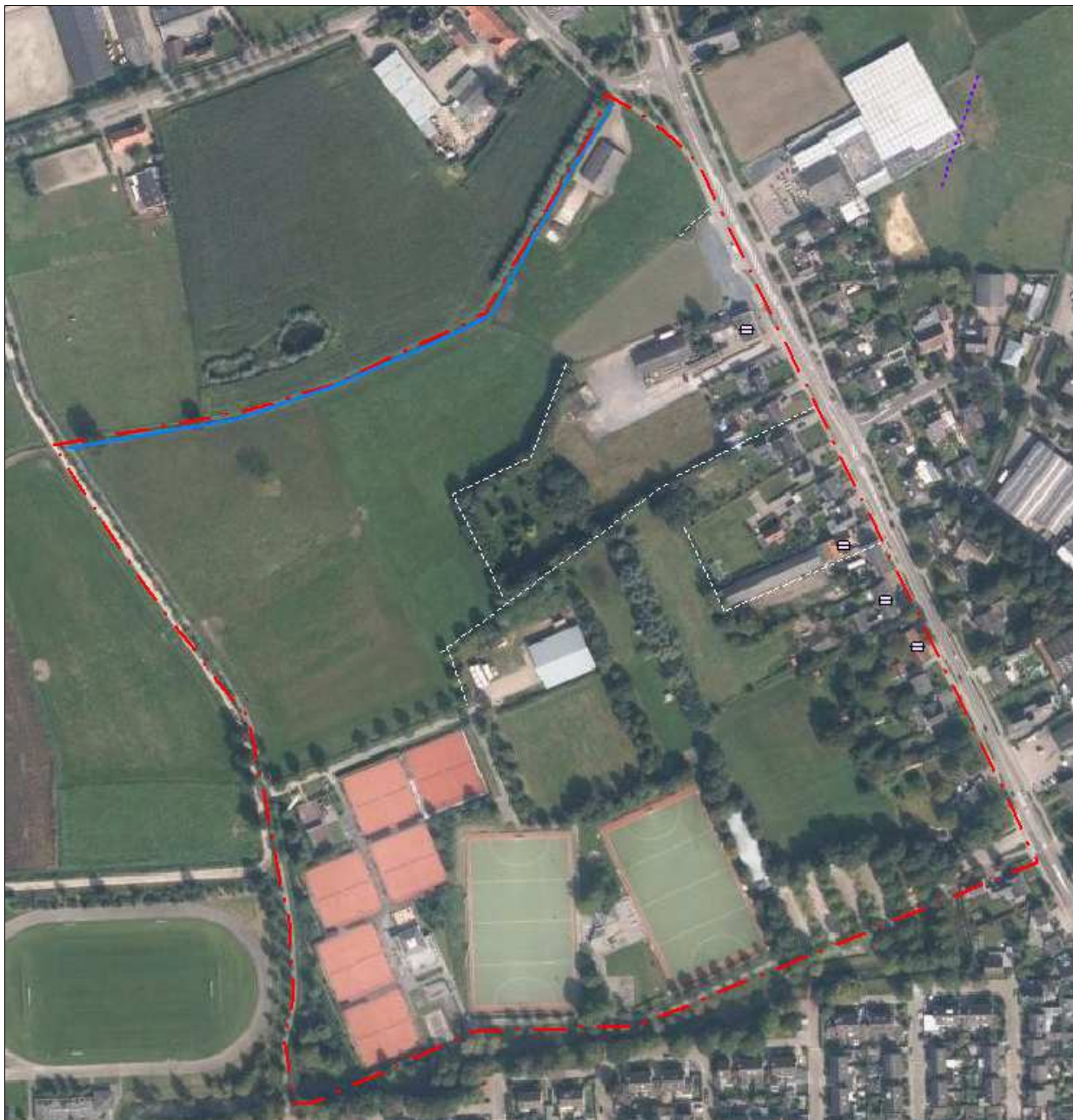
⁴ Omdat geen specifieke architectuurhistorische inventarisatie plaatsvond kan dit lijstje niet als uitputtend overzicht beschouwd worden.

⁵ Hier was tot 4 januari 1978 het bedrijf van J. Rittman gevestigd (BHIC, archief Kamer van Koophandel voor Tilburg en omstreken, handelsregister).

	Score	Onderbouwing
Gaafheid	2	Door de toegenomen bebouwing en daarmee gereduceerde openheid, geleidelijk verdwijnen van de vrijwel de volledige vroegere verkaveling en daartoe behorende elzensingels en de veranderde omgeving van het plangebied is de algemene gaafheid als laag te bestempelen. Alleen de Tilburgseweg als tracé met het bebouwingslint, enkele individuele panden, enkele elzen en de onbebouwdheid van het agrarisch deel kunnen nog wat waarde genoemd worden.
Zeldzaamheid	2	Dorpsranden in een dergelijke situatie zijn niet zeldzaam te noemen en komen algemeen voor.
Kenmerkendheid	2	De huidige situatie is niet meer kenmerkend te noemen voor het historisch beeld van een dalvormige laagte.
Ouderdom	2	De huidige toestand heeft een zeer geringe ouderdom, en is merendeels pas na 1970 tot stand gekomen. Alleen de Tilburgseweg en enkele verkavelingsrelicten zijn ouder.
Ensemblewaarde	3	De ensemblewaarde van het plangebied is middelmatig. Het lint geeft samen met het aangrenzende open beekdal nog enigszins een beeld van de vroegere situatie.
Kwetsbaarheid	2	Door de geringe cultuurhistorische kwaliteiten van het gebied is de kwetsbaarheid niet hoog.

Conclusie

Concluderend komen we tot een score van 2,2, hetgeen een lage waarde voor het plangebied als geheel betekent. Daarbij zijn echter twee deelaspecten die wel hoger scoren, te weten het lint langs de Tilburgseweg, het landelijke karakter van het beekdal met enkele elzen, en enkele historische (huis)kavelgrenzen die daar nog te herkennen zijn. Deze zaken zijn weliswaar in hun huidige context niet van zeer hoge cultuurhistorische waarde, maar zijn lokaal wel van belang voor de historische structuur van het gebied.

Figuur 13. Cultuurhistorisch relevante structuren in het plangebied: in wit de kavelgrenzen, in blauw de Roodloop en als kleine lila huisjes (geheel rechts, op de bebouwing langs de Tilburgseweg) de waardevolle historische bebouwing. De individuele huiskavelbegrenzings zijn niet weergegeven.⁶

⁶ Op het perceel achter Tilburgseweg 23D-25 staat opgaande beplanting op de kavelgrens. Omdat in 1967, 1980, 1988 en 1995 geen kavelbeplanting meer langs dit perceel staat aangegeven, gaan we er vanuit dat het hier om later opnieuw aangeplant groen gaat. Pas op de kaart van 1999 verschijnt hier weer een singel.

Het onderzoeks- en plangebied vallen binnen meerdere gebieden die door de provincie Noord-Brabant van provinciaal cultuurhistorisch belang worden geacht.⁷ Het gaat daarbij om een regio van provinciaal cultuurhistorisch belang (Kempen), een cultuurhistorisch vlak van provinciaal cultuurhistorisch belang (Beekdalen Spruitenstroompje/Roodloop), een archeologisch landschap (provinciaal cultuurhistorisch belang) en een cultuurhistorisch landschap (provinciaal cultuurhistorisch belang).

Met uitzondering van wellicht de archeologische kwaliteiten, waarbij de vraag of is die specifiek voor dit plangebied ook bestaan, scoort het gebied mijns inziens op dit moment niet hoog op de bovenstaande 'provinciale cultuurhistorische belangen'. Immers: de volledige interne structuur van het beekdal is verdwenen, de relatie met het aangrenzende akkercomplex is door overbouwing verdwenen en ook in het lint staan nog slechts enkele panden van belang. Het enige rijksmonument is vermoedelijk vóór 2003 verdwenen.

Toch zal er rekening gehouden moeten worden met de waarde die de provincie aan het gebied als geheel, waar het onderzoeks- en plangebied deel van uitmaken, is toegekend. Dat heeft te maken met het feit dat de provincie bewust voor een groot geheel met ruime begrenzingen heeft gekozen, waar waardevolle, maar ook minder waardevolle deelgebieden binnen vallen. Daarom zal er in het ontwerp goed nagedacht kunnen worden over hoe de resterende kwaliteiten behouden kunnen blijven, en waar mogelijk zelfs verdwenen kwaliteiten hersteld kunnen worden.

Op de volgende pagina's hebben we adviezen geformuleerd hoe één en ander te realiseren zou zijn, zonder dat dat de ontwikkelingsplannen sterk zou beïnvloeden.

⁷ Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant, voor meer informatie: <https://www.brabant.nl/dossiers/dossiers-op-thema/cultuur/erfgoed-en-monumenten/cultuurhistorische-waarden-in-brabant.aspx>

Advisering

Bij bepaalde soorten erfgoed geldt 'weg is weg'. Weggegraven archeologische bodemschatten kunnen niet opnieuw 'in de bodem worden gestopt'. Voor landschap geldt echter iets anders. Gebieden met een lage tot middelmatige cultuurhistorische kwaliteit kunnen zodanig behandeld worden, dat hun ruimtelijke kwaliteit en daarmee soms ook de cultuurhistorische waarde weer stijgt. Daarom geven we toch enige adviezen over hoe met de belangrijke nog bestaande kwaliteiten van dit gebied, maar ook met het gebied als geheel, om kan worden gegaan.

Aanbevelingen voor het plangebied

- Voor de uitvoering van het bouwplan is amovering van de beplanting rond het perceel achter Tilburgseweg 23D-25 noodzakelijk. Omdat deze beplanting op basis van kaartstudie niet historisch lijkt en veldinformatie dit bevestigt, bestaan geen bezwaren om dit groen te verwijderen. Ook het verwijderen van deze kavelgrens, vermoedelijk een kavelgrens die in de 19e en vroege 20e eeuw iets anders verliep en an sich dus een aangepast onderdeel van een verder verdwenen structuur is, is geen probleem.
- Op beelden van Google Streetview herkennen we aan de noordoostzijde van dit groen mogelijk enkele overgebleven elzen. Inpassing hiervan in het plan kan een meerwaarde voor het plan betekenen, omdat het de laatste elzen in de omgeving van het plangebied lijken te zijn. Deze elzen zijn relevant voor het vertellen van het historisch verhaal van het dal van de Roodloop. Vermoedelijk valt deze punt van het groen ten noorden van de toekomstige woonstraat en is behoud dus mogelijk. Voor zover deze op de gronden van initiatiefnemer liggen worden zij in het landschappelijk inpassingsplan opgenomen.

Figuur 14. Midden in beeld, in iets lichter groen dan het groen erachter, herkennen we één of meerdere elzen.

- Eén van de nog waardevolle aspecten is het bebouwingslint langs de Tilburgseweg. Om dat lint op een duidelijke manier voort te zetten adviseren wij om de twee huizen die naast Tilburgseweg 25 aan de Tilburgseweg gebouwd zullen worden, te voorzien van een duidelijke voorgevel naar de Tilburgseweg toe, inclusief de entree. Daarmee wordt het lint heel duidelijk voortgezet en niet de stedenbouwkundige suggestie van een 'beweging om de hoek' gewekt. Deze situering wordt in het bestemmingsplan door middel van een gevellijn langs de Tilburgseweg opgenomen.
- Invulling van de groenpartij ten zuiden van de nieuw aan te leggen woonstraat is vanuit cultuurhistorisch perspectief vrij.
- De voorgestelde ingrepen (waterpartijen, bomen) ten noorden van de nieuw aan te leggen woonstraat stuiten vanuit cultuurhistorisch perspectief wel op bezwaren. Op die manier wordt een grote claim op het nog resterende deel van het landelijk gedeelte gelegd. Het heeft de sterke voorkeur, vanuit de bestaande kwaliteit van het dal (agrarisch karakter), hier een inrichting te kiezen die beter aansluit bij het historisch karakter van het dal van de Roodloop. 'Niets doen' is uiteraard een indifferente (geen verschil makende) omgangswijze, maar er kan ook wat positiefs worden toegevoegd. Daarbij denken we in de eerste plaats aan het plaatsen van nieuwe (aanzetten van) elzensingels, waarvan aan de overzijde van de Tilburgseweg nog relictten voorkomen.

Aanbevelingen voor de omgeving

Op een hierna volgend kaartbeeld doen we suggesties voor de plaatsing van elzensingels in een gebied dat ruimer is dan het eigendom van de initiatiefnemer. Bij uitvoering ontstaat een kleinschalig door groen dooraderd gebied, waarbij het uiteraard aan het toekomstig gebruik (stedelijk uitloopegebied?), de beheerskosten en de eigendomsverhoudingen ligt of deze plannen realiseerbaar zijn. Voordeel is dat hiermee een sterke cultuurhistorische én landschappelijke meerwaarde wordt gecreëerd, hetgeen ook de acceptatie van het bouwen in een gebied van provinciaal cultuurhistorisch belang kan bijdragen en op die manier het bebouwen van een klein stukje van het dal van de Roodloop kan compenseren.

Figuur 14. Een op de historie geënte invulling van het groene gebied ten noorden van de nieuwe woonstraat met nieuwe elzensingels of -rijen kan een cultuurhistorische meerwaarde voor het gebied betekenen. Ook uitvoering van een deel van dit beeld kan als verbeelding van het verleden al een meerwaarde betekenen.

